

HOTĂRÂREA nr. 1-280/2022
cu privire la examinarea contestației împotriva hotărârii Colegiului de
disciplină și etică nr. 3-97/2022 din 09.09.2022

16 decembrie 2022

municipiul Chișinău

Examinând contestația directorului SC „XXXXX XXXXXX” SRL, XXXXX XXXXX, împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-97/2022 din 09.09.2022, audiind informația prezentată de către doamna Lilia Potîng, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă:

La data de xx.xx.2022 în corespondența instituțională a Consiliului Superior al Procurorilor a fost înregistrată sesizarea directorului SC „XXXXXXXX” SRL, XXXXX XXXXX, care, nefiind de acord cu modalitatea de examinare a plângerii depuse împotriva acțiunilor inspectorului din cadrul Direcției XXXXXX XXXXX al XXXXXXX XXXXXXXXXXX, XXXXX XXXXX, la examinarea sesizării adresate de către petent pe acțiunile factorilor de decizie al SC „XXXXX XXXXX” SRL, a solicitat tragerea la răspundere disciplinară a procurorului delegat în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, XXXXX XXXXX.

În motivarea sesizării depuse, autorul acesteia a indicat că la xx.xx.2021 a sesizat organul de urmărire penală al XXXXXXX XXXXX în ordinea art. 263 și 274 din Codul de procedură penală, privind faptele de evaziune fiscală în proporții deosebit de mari, comise de către factorii de decizie ai companiei SC „XXXXX XXXXX” SRL. Ca rezultat, inspectorul principal al Direcției nr. xx din cadrul Direcției XXXXXXX XXXXX al XXXXXXX XXXXXXX, XXXXX XXXXX, a emis la data de xx.xx.2022 o încheiere de încetare a examinării faptelor.

Nefiind de acord cu acțiunile inspectorului XXXXX XXXXX, petentul a înaintat o plângere la xx.xx.2022 către Procuratura Generală, prin care a solicitat examinarea cazului conform cerințelor prevăzute de art. 274 din Codul de procedură penală, cu emiterea ordonanței corespunzătoare.

Prin răspunsul procurorului delegat în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, XXXXX XXXXX, din xx.xx.2022, petentul a fost informat că plângerea depusă pe acțiunile factorului de deciziei al XXXXXXX XXXXXXX nu corespunde cerințelor art. 263 alin. (7) din Codul de procedură penală, motiv din care nu a fost examinată potrivit prevederilor art. 274 din Codul de procedură penală.

Astfel, petentul consideră că din răspunsul procurorului XXXXX XXXXX rezultă o ignorare a prevederilor legale, cunoașterea superficială a legii, pregătirea profesională insuficientă, lipsă de respect față de petiționar, exprimată prin oferirea unui răspuns ilegal și abuziv, din care considerente a solicitat atragerea la răspundere disciplinară a acestuia.

În temeiul prevederilor art. 45 alin.(1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, la data de xx.xx.2022 sesizarea directorului SC „XXXXXXXX XXXXX” SRL, XXXXXXX XXXXX, a fost transmisă conform competenței Inspecției procurorilor.

Prin decizia din xx.xx.2022 Inspecția procurorilor a încetat procedura disciplinară în privința procurorului Xxxxx Xxxxx, în temeiul art. 49 alin. (1) lit. a) din Legea nr.3/2016, din lipsa temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară.

Nefiind de acord cu decizia adoptată de către Inspecția procurorilor, directorul SC „XXXXXX Xxxxx” SRL, Xxxxx Xxxxx, autorul sesizării disciplinare, a depus la xx.xx.2022 contestație și a solicitat Colegiului de disciplină și etică anularea deciziei Inspecției procurorilor, privind încetarea procedurii disciplinare și tragerea la răspundere disciplinară a procurorului delegat în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Xxxxx Xxxxx, pentru examinarea superficială a plângerii înaintate de SC XXXX XXXX S.R.L.

Prin Hotărârea nr.3-97/2022 din 09.09.2022 Colegiul de disciplină și etică a decis respingerea contestației depuse de directorul SC „XXXX XXXX” SRL, Xxxxx Xxxxx, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, adoptată în urma examinării sesizării cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare, presupus a fi comise de către procurorul Xxxxx Xxxxx.

Cu referire la caz, Colegiul a constatat că Inspecția procurorilor a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei. Astfel, în acțiunile procurorului Xxxxx Xxxxx, nu au fost stabilite careva temeiuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii abaterii disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

Nefiind de acord cu hotărârea Colegiului de disciplină și etică, la data de 27.09.2022, directorul SC „XXXX XXXX” SRL, Xxxxx Xxxxx, a depus contestație la Consiliul Superior al Procurorilor, menționând că „*Hotărârea contestată este una ilegală, neîntemeiată în legătură cu ce urmează a fi anulată*”.

Pentru argumentarea dezacordului său cu soluțiile criticate, directorul SC „XXXX XXXX” SRL a enunțat că partea motivată a hotărârii din 09.09.2022 practic lipsește, or *argumentele formale, sterile și abstracte* nu pot fi puse la baza unei decizii, care ar putea convinge pe un observator rezonabil în legalitatea acesteia.

Contestatarul a susținut că Colegiul de disciplină și etică nu a dat nici un răspuns la argumentele expuse în petiție, principalul fiind ignorarea prevederilor Codului de procedură penală și aplicarea în practică a unui document intern, care nici nu este publicat în Monitorul Oficial, act care nu poate fi considerat izvor de drept.

Respectiv, consideră că trimiterea la prevederile Instrucțiunii privind modul de primire, înregistrare, evidență și examinare a sesizărilor și a altor informații despre infracțiuni, este nejustificată, mai ales în situația în care stipulările date contravin normelor expuse în Codul de procedură penală.

A atras atenția că, în pofida prevederilor art. 274 din Codul de procedură penală, la data de xx.xx.2022 inspectorul principal al Direcției nr. xx din cadrul Direcției xxxxxxxx XXXX, Xxxxx Xxxxx, a emis pe marginea sesizării depuse o încheiere de încetare a examinării faptelor. Astfel, inspectorul a invocat prevederile Codului de procedură penală, însă a adoptat în baza materialelor acumulate o soluție care nu este prevăzută de legislația procesual-penală.

Mai mult, susține petiționarul că faptul emiterii unei încheieri, în loc de ordonanță l-a privat de dreptul la un recurs efectiv prevăzut de art. 6 CEDO, or la

procurorul ierarhic superior, iar ulterior și la judecătorul de instrucție pot fi contestate numai acte de procedură, prevăzute de Codul de procedură penală.

A rezumat că prin răspunsul oferit, procurorul XXXXX XXXXX a dat o apreciere incorectă prevederilor Codului de procedură penală, unele fiind ignorate în totalitate, prin ce a dat dovadă de pregătire profesională insuficientă, precum și de lipsa de respect față de petiționar, exprimată prin întocmirea unui răspuns vădit ilegal și abuziv.

De asemenea, consideră că la examinarea cauzei disciplinare drepturile petiționarului au fost grav încălcate în legătură cu neînștiințarea acestuia despre data și locul examinării contestației. Astfel, secretariatul Colegiului de disciplină și etică nu dispune de nici un document veridic, care ar putea confirma recepționarea de către contestatar a citației pentru ședința din 22.07.2022, respectiv, examinarea contestației în lipsa petentului era ilegală.

Ca urmare, a statuat că Colegiului de disciplină și etică l-a privat de dreptul la prezentarea probelor, la egalitatea armelor și la un proces echitabil.

Examinând contestația depusă de către directorul SC „XXXX XXXX” SRL, XXXXX XXXXX, și argumentele prezentate în susținerea dezacordului său, poziția exprimată de către reprezentantul Inspecției procurorilor, argumentele invocate în hotărârea criticată, Consiliul Superior al Procurorilor apreciază necesitatea respingerii acesteia.

Constatările Inspecției procurorilor

Inspecția procurorilor nu a identificat temeuri de tragere la răspundere disciplinară a procurorului delegat în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, XXXXX XXXXX.

Pentru a se pronunța în acest mod, Inspecția procurorilor a reținut, că „... XXXXX XXXXX a explicat că la xx.xx.2022 a primit spre examinare plângerea directorului SC „XXXX XXXX” SRL, XXXXX XXXXX, prin care ultimul și-a exprimat dezacordul cu modalitatea examinării plângerii depusă anterior de către acesta la xx.xx.2011, înregistrată în Registrul de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni al XXXXXXX XXXXXXX(XXXX), și că inspectorul principal al Direcției nr.xx din cadrul Direcției xxxxxx xxxxxx al XXXX XXXXX XXXXX, la xx.xx.2022, a emis încheiere de încetare a examinării faptelor, deși urma să o înregistreze și să o examineze în conformitate cu prevederile art.274 din Codul de procedură penală.

În vederea examinării obiective a plângerii de la XXXXXXX XXXXXXX a fost solicitat materialul înregistrat în xxxx cu nr.xxxxxxxxxxxx din xx.xx.2021.

În rezultatul studierii materialelor, în coraport cu plângerea cet. XXXXX XXXXX, a stabilit că la xx.xx.2021, directorul SC „XXXX XXXX” SRL, XXXXX XXXXX, a înaintat o plângere (în format electronic), adresată mai multor instituții, printre care și XXXXXXX XXXXXXX, care a fost înregistrată în xxxx-x.

Potrivit plângerii, cet. XXXXX XXXXX a solicitat efectuarea unui control amplu interinstituțional a activității SRL „XXXX XXXX”, verificarea legalității persoanelor responsabile din cadrul APL XXXXXXX și APL XXXXXXX, implicarea acestora în schemele de evaziune fiscală și verificarea legalității activității economice a colaboratorului IGP, XXXX XXXX.

Reieșind din faptul că în plângere au fost invocate și fapte de evaziune fiscală, inspectorul din cadrul XXXX XXXXXXX al XXXX, XXXX XXXXX, în baza delegării nr.xxx din xx.xx.2021 a efectuat o vizită fiscală la SRL „XXXX XXXX” (director XXXX

Xxxxx), în cadrul căreia au fost examinate documentele primare și contabile ale companiei SRL „XXXXX XXXXX” pentru perioada fiscală xxxxxxxx - xxxxxxxx, însă careva încălcări de ordin fiscal nu au fost depistate.

Ca rezultat, la xx.xx.2022, inspectorul Direcției nr.xx din cadrul XXX al XXXX, Xxxxx Xxxxx, a emis încheiere de încetare a examinării faptul expus în materialele constatării.

La xx.xx.2022, cu nr.xxp/xx-xxxx, directorul SC „XXXX XXXX” SRL, Xxxxx Xxxxx, a fost informat că plângerea din xx.xx.2021 a fost înregistrată și examinată în cadrul materialului X-x, cu nr.xxxxxxxxxxxx, și că aceasta nu corespunde cerințelor prevăzute de art.263 alin. (7) din Codul de procedură penală, din care considerent nu a fost înregistrată și examinată în conformitate cu prevederile art.274 din Codul de procedură penală și temeiuri de autosesizare nu au fost stabilite.

Conform pct.2) din Instrucțiunea privind modul de primire, înregistrare, evidență și examinare a sesizărilor și a altor informații despre infracțiuni aprobată prin Ordinul Interdepartamental nr.121/254/286-0/95 din 18.07.2008 „Informația despre infracțiuni parvenită în organe în dependență de forma parvenirii și procedura examinării se divizează în 2 categorii: a) sesizări despre infracțiuni săvârșite, pregătite sau în curs de pregătire, prevăzute de Codul penal (în continuare CP), care conțin descrierea faptei și în conformitate cu legislația procesual-penală pot servi drept temei pentru pornirea urmăririi penale (în continuare sesizări). Sesizările includ plângerile, denunțurile, autodenunțurile făcute de o persoană fizică sau juridică, materialele organelor de constatare, precum și rapoartele colaboratorilor organelor despre depistarea nemijlocită a infracțiunii întocmite în conformitate cu prevederile art. 262-264 CPP. b) alte informații referitoare la infracțiuni și incidente, plângeri fie denunțuri anonime sau alte cereri ori comunicări despre infracțiuni, neîntocmite în conformitate cu prevederile art. 263 al Codului de procedură penală (în continuare alte informații), care potrivit legislației procesual-penale nu pot servi drept temei pentru pornirea urmăririi penale, însă urmează a fi supuse controlului suplimentar și după caz, în condițiile legii, în baza acestuia, organul este obligat să se autosesizeze în vederea pornirii urmăririi penale. În categoria de „alte informații” sunt incluse informațiile date publicității de mass-media, parvenite prin telefon, telefax, fax, teletip, rețeaua „Internet” și alte izvoare neverificate, plângerile și denunțurile anonime, precum și semnalele orale și în scris despre fapte și incidente, care nu conțin descrierea unei infracțiuni concrete, și conțin abateri de la prevederile articolelor 262 - 264 ale Codului de procedură penală ”.

În corespundere cu cele invocate supra, de către inspectorul din cadrul XXXX al XXX, Xxxxx Xxxxx, au fost respectate prevederile Instrucțiunii privind modul de primire, înregistrare, evidență și examinare a sesizărilor și a altor informații despre infracțiuni, totodată, cele invocate în plângerea cet. Xxxxx Xxxxx, din xx.xx.2021, au fost supuse controlului suplimentar, însă temeiuri de autosesizare nu s-au constatat”.

Având în vedere argumentele prezentate, Inspekția procurorilor nu a constatat temeiuri de tragere la răspundere disciplinară, conform art. 38 din Legea cu privire la Procuratură, în acțiunile procurorului Xxxxx Xxxxx.

Constatările Colegiului de disciplină și etică

Examinând contestația asupra deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, Colegiul de disciplină și etică a susținut verificările efectuate în cadrul cercetărilor și a acceptat argumentele privind lipsa temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară a procurorului Xxxxx Xxxxx.

Ab initio, Colegiul a stabilit că autorul sesizării nu a respectat termenul de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Inspecției procurorilor, deoarece a depus contestația abia la xx.xx.2022, adică peste termenul legal de contestare (23 zile lucrătoare).

Totodată, studiind pe fond contestația depusă de directorul SC „XXXX XXXX” SRL, Xxxxx Xxxxx și actele administrate în ședința din 09.09.2022, Colegiul a constatat netemeinicia acesteia, *„deoarece sesizarea depusă inițial este vădit neîntemeiată”*.

Colegiul de disciplină și etică a reiterat că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția – aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

A notat că este necesară stabilirea faptei care poate declanșa efectul. Deci, fapta ilicită (abaterea disciplinară) trebuie să se afle într-o legătură cauzală cu rezultatul (dăunător). Dacă sunt probate elementele constitutive ale abaterii disciplinare, respectiv înfrângerea obligațiilor de serviciu și vinovăția, rezultatul dăunător și legătura cauzală se prezumă.

În acest sens, Colegiul a reținut că pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material sau procesual, care pun în discuție însăși valabilitatea actelor întocmite de procuror și pentru care un observator rezonabil (persoană informată și de bună-credință) nu poate găsi o justificare.

Colegiul a notat că aceste omisiuni, astfel cum au fost prezentate în cuprinsul acțiunii disciplinare, vizează modalitatea concretă de soluționare a cauzei și temeinicia efectuării acțiunilor procesuale de către procurorul de caz, acțiuni care pot fi verificate cu ocazia efectuării controlului ierarhic superior sau judiciar.

De asemenea, Colegiul reține că în raport cu particularitățile concrete ale cazului, Inspecția procurorilor în cadrul verificărilor nu a identificat fapta ilicită/abaterea disciplinară în acțiunile procurorului Xxxxx Xxxxx și, ca rezultat în lipsa elementului de bază, nu poate surveni nici răspunderea disciplinară.

Având în vedere circumstanțele descrise, în raport cu situația de fapt rezultată din modul de efectuare a verificărilor de către Inspecția procurorilor și actele anexate la cauza disciplinară, Colegiul a apreciat că nu se poate reține existența indicilor care să demonstreze săvârșirea de către procurorul Xxxxx Xxxxx a vreunei abateri disciplinare.

Pozițiile exprimate în ședință

SC „XXXX XXXX” SRL a fost reprezentată în ședința Consiliului Superior al Procurorilor din 16.12.2022 de către avocatul Xxxxxx Xxxxxxx, care a menținut argumentele expuse în contestația la Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-97/2022 din 09.09.2022.

Procurorul Xxxxx Xxxxx a solicitat prin cerere examinarea contestației în lipsa sa, motivând prin existența unor circumstanțe obiective care au determinat imposibilitatea prezentării la ședința preconizată.

Fiind prezent în ședința Consiliului Superior al Procurorilor, inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Xxxxxx Xxxxxx, a solicitat respingerea contestației **SC „XXXX XXXX” SRL**, cu menținerea deciziei Inspecției procurorilor și a hotărârii Colegiului de disciplină și etică.

Inspectorul a precizat că, în rezultatul verificării sesizării, nu au fost stabilite încălcări în acțiunile procurorului Xxxxx Xxxxx, în contextul examinării plângerii.

În reflecția acestor circumstanțe, reprezentantul Inspecției procurorilor a menționat că nu au fost identificate motive pentru ca procurorul vizat în sesizare și în contestație să fie sancționat disciplinar.

Aprecierile Consiliului Superior al Procurorilor

Analizând hotărârea contestată și materialele procedurii disciplinare prin prisma criticilor formulate de către **SC „XXXX XXXX” SRL**, ținând cont de argumentele prezentate de către inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Xxxxxx Xxxxxx, precum și de prevederile legale incidente, Consiliul Superior al Procurorilor constată că soluția dispusă de Colegiul de disciplină și etică urmează a fi menținută, cu respingerea contestației, ca fiind neîntemeiată.

Consiliul Superior al Procurorilor apreciază că hotărârea vizată a Colegiului de disciplină și etică este argumentată, se bazează pe o motivare explicită, în raport cu criticile formulate de către **SC „XXXX XXXX” SRL** și conține clarificări adecvate privind cauzele respingerii contestației, circumstanțe care sunt compatibile cu analiza situației ce constituie obiect al procedurii disciplinare și se aliniază substanței concluziilor formulate în hotărârea contestată.

Pe această dimensiune Consiliul Superior al Procurorilor consemnează că nu sunt concludente și nu pot fi reținute temeiurile invocate în contestația depusă de către **SC „XXXX XXXX” SRL** împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-97/2022 din 09.09.2022, fiind rezultate din interpretarea subiectivă și eronată a prevederilor normative, pe care s-a bazat solicitanta în susținerea poziției sale.

Potrivit sensului și logicii juridice a principiilor ce reglementează activitatea procurorului reiterăm că atunci când se pune în discuție modul în care acesta a interpretat și a aplicat o normă materială sau procesuală, este necesară o precauție deosebită, pentru a nu diminua valoarea principiului de liberă apreciere a probelor, care recunoaște în subsidiar elementul „propriei convingeri” și reprezintă o garanție a independenței procurorului.

Inspecția procurorilor, în cadrul investigațiilor efectuate, a făcut clarificările necesare și a asigurat descrierea completă a modului în care s-a raportat procurorul Xxxxx Xxxxx la îndeplinirea obligațiilor de serviciu în contextul examinării plângerii **SC „XXXX XXXX” SRL**, nefiind identificate abateri disciplinare în acțiunile acestuia.

În speța dată nu a fost atestată și nici contestatarul nu a argumentat vreo eroare de fapt și/sau de drept, astfel încât să se întrunească condiția esențială pentru casarea hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-97/2022 din 09.09.2022, ceea ce denotă că prezenta contestație nu subzistă testului motivării plauzibile.

Prezentarea în abstract a unor afirmații cu caracter general, așa cum este în cazul motivelor prezentate în contestația depusă de către SC „XXXX XXXX” SRL, nu poate fi apreciată ca fiind un raționament suficient și convingător, în măsură să întrunească gradul necesar pentru casarea hotărârii de încetare a procedurii disciplinare adoptate în privința procurorului delegat în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Xxxxx Xxxxx.

Pe cale de consecință, acțiunile procurorului s-au încadrat în limita îndeplinirii corecte a atribuțiilor de serviciu, raportat la examinarea plângerii SC „XXXX XXXX” SRL, nefiind atestate abateri. Consiliul apreciază critic alegațiile expuse în contestație, stabilind că simplul fapt al dezacordului acestuia cu soluția procurorului, care poate fi verificată în ordinea controlului ierarhic superior sau judiciar, nu poate declanșa tragere la răspundere disciplinară a acestuia.

Astfel, atât Inspekția procurorilor, cât și Colegiul de disciplină și etică au evaluat modul în care a fost organizată examinarea adresărilor SC „XXXX XXXX” SRL, constatându-se că intervențiile instituționale au fost efectuate conform competențelor, iar soluționarea acestora se încadrează în ordinea juridică ce reglementează parcursul prevăzut de lege pentru asemenea situații.

Pornind de la raționamentele expuse *supra*, în temeiul art. 37, art. 70 alin. (1) lit. f), art. 77, art. 86 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, pct. 9.11 lit. a) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, pct. 81 lit. a) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor -

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge contestația directorului SC „XXXX XXXX” SRL, Xxxxx Xxxxx, declarată împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-97/2022 din 09.09.2022.

2. A menține hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-97/2022 din 09.09.2022, prin care a fost menținută decizia Inspekției procurorilor din xx.xx.2022, privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului delegat în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Xxxxx Xxxxx.

3. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, www.csp.md, directoriul *Hotărâri*.

4. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea de Apel Chișinău, în temeiul art.191 din Codul administrativ, în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea acesteia.

Membrii Consiliului Superior al Procurorilor:

Nº	Prenume și Nume	Semnătura
1.	Dorel MUSTEAȚĂ	<i>semnat</i>
2.	Sergiu LITVINENCO	<i>semnat</i>

3.	Ceslav PANICO	<i>absent</i>
4.	Inga FURTUNĂ	<i>semnat</i>
5.	Andrei ROȘCA	<i>semnat</i>
6.	Constantin ȘUȘU	<i>semnat</i>
7.	Eduard VARZAR	<i>semnat</i>
8.	Lilia POTÎNG	<i>semnat</i>
9.	Svetlana BALMUȘ	<i>semnat</i>
10.	Andrei CEBOTARI	<i>semnat</i>

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Angela MOTUZOC